

ДАНИЦА ПОПОВИЋ

Даница Поповић, виши научни сарадник, рођена је 1951. године у Београду, где је завршила основну школу и гимназију. Године 1976. дипломирала је на Филозофском факултету у Београду, на групи за историју уметности. На истом факултету одбранила је магистарски рад *Монументални надгробни споменици у Пећкој патријаршији* (1981) и докторску тезу *Српски владарски гроб у доба Немањића* (1989). Године 1980. изабрана је за асистента-приправника а 1984. за асистента на Одељењу за историју уметности Филозофског факултета. Од избора за доцента на предмету Општа историја уметности срењег века

(1990), Д. Поповић самостално је водила наставу на овом предмету и одржавала неколико курсева посвећених ранохришћанској као и западноевропској уметности. У раздобљу између 1994. и 1996. била је на дужности управника Института за историју уметности Филозофског факултета. Од 1997. године у звању научног сарадника, запослена је у Балканолошком институту САНУ. Од 1999. године. У звању виши научни сарадник изабрана је 1999.

У свом научно-истраживачком раду Д. Поповић је окренута истраживању средњовековне српске и византијске уметности, посебно њихових културних и идејних основа. Нарочиту пажњу је посветила појединим, у науци запостављеним темама, као што су сепулкрална уметност владара и високог клира, фунерарни натписи, култови све-

титеља и реликвија и пештерно монаштво у средњовековној Србији, о чему је написала низ радова и опширних студија.

У циљу ових проучавања годинама је вршила теренска истраживања на подручју Србије, Црне Горе и Македоније, сарађујући са многим културним и научним институцијама (Републички завод за заштиту споменика културе у Београду, Народни музеј у Краљеву, Музеј Рас у Новом Пазару, Археолошки институт у Београду, Историјски институт САНУ). Обавила је такође више студијских путовања (Грчка, Бугарска, Француска, Русија и Грузија).

Д. Поповић је поднела реферате на бројним симпозијума, домаћим и међународним укључујући и скупове у организацији САНУ. Резултате својих истраживања саопштавала је и на скуповима у иностранству, у Софији и Кишињеву, Москви, Тбилисију, Лондону. Члан је редакције часописа „Зографа“ и “Историја уметности“. Такође је члан редакције другог тома *Историје примењене уметности код Срба*, који припрема Музеј примењене уметности. У оквиру пројекта *Историја балканских народа и њихових култура* при Балканолошком институту САНУ, руководи потпројектом *Заједничко и посебно у ликовном изразу балканских народа*.

БИБЛИОГРАФИЈА

КЊИГЕ

1. *Српски владарски гроб у средњем веку*, Београд 1992, 216 + 54 тех. прилога + 21 фотографија. (Рецензије: Георги Геров, Проблеми на изкуството 2, Софија 1993, 62–63; С. Марјановић-Душанић, Историјски гласник 1–2, Београд 1993, 148–151; Christopher Walter, Revue des etudes byzantines 52, 1994, 339–340; Б. Тодић, Зограф 24, 1995, 115–116).

СТУДИЈЕ, ПРИЛОЗИ, ПРИКАЗИ

1983

2. Д. Филиповић, *Саркофаг архиепископа Никодима у цркви св. Димитрија у Патријаршији*, Зборник за ликовне уметности 19, Матица српска, Нови Сад 1983, 75–93.

3. Д. Филиповић, *Прилог познавању средњовековних надгробних плоча у манастиру Сопотани*, Новопазарски зборник 7, Нови Пазар 1983, 35–52.

1984

4. *Надгробни споменици у цркви св. Петра код Новог Пазара*, Новопазарски зборник 8, Нови Пазар 1984, 51–75.

5. Д. Мадас, *Славковица*, Крагујевац 1984, Гласник Српског археолошког друштва 1, Београд 1984, 70–72 (приказ).

1985

6. *Надгробни споменик архиепископа Саве II из цркве св. Апостола у Пећкој патријаршији*, Зборник за ликовне уметности 21, Матица српска, Нови Сад 1985, 71–88.

1986

7. *Гроб светог Симеона*, Осам векова Студенице, Београд 1986, 155–166.

8. *Студеница – гробни храм светог Симеона*, Православље 460, Београд 1986, 6–7.

9. *Ingo Herklotz*, „*Sepulcra*“ *et* „*Monumenta*“ *del Medioevo*, *Studi sull'arte sepolcrale in Italia*, Roma 1985, Зограф 17, Београд 1986, 82–85 (приказ).

1988

10. *Средњовековни надгробни споменици у Студеници*, Студеница и византијска уметност око 1200. године, САНУ, Београд 1988, 491–502.

1989

11. *Раванички гроб кнеза Лазара*, Свети кнез Лазар, Београд 1989, 47–61

12. *Старо гробље у Балетићу*, Новопазарски зборник 13, Нови Пазар 1989, 71–92 (са Ј. Ердељан).

13. *Средњовековни надгробни споменици у Дечанима*, Дечани и византијска уметност средином XIV века, САНУ, Београд 1989, 225–236.

1991

14. *The Cross Triumphant in Studenica and Iuriev-Polski*, XVIIIth International Congress of Byzantine Studies, Summaries of Communications II, Moskva 1991, 919–920.

15. *Гроб архиепископа Данила II*, Архиепископ Данило II и његово доба, САНУ, Београд 1991, 329–344.

1992

16. *Градачки надгробни натписи*, Саопштења XXIV, Републички завод за заштиту споменика културе, Београд 1992, 51–62.

1994

17. *Представа владара над „царским вратима“ цркве Св. Арханђела код Призрена*, Саопштења XXVI, Републички завод за заштиту споменика културе, Београд 1994, 25–36.

1995

18. *Гроб и култ деспота Стефана Лазаревића*, Манастир Рева, историја и уметност, Деспотовац 1995, 37–49.

19. *Надгробни споменици у Кончулићу*, Саопштења XXVII, Републички завод за заштиту споменика културе, Београд 1995/6, 53–66.

1996

20. *Старо гробље у Вапи код Сјенице*, Новопазарски зборник 20, Нови Пазар 1996, 33–50.

21. Д. Овчаров, *Човек и добре да живее умира*, Софија 1992, Саопштења XXVII, Републички завод за заштиту споменика културе, Београд 1995/6, 273–275 (приказ).

22. *Stećci*, Lexikon des Mittelalters VIII/1, München–Zürich 1996, 81–82.

1997

23. *The Cult of St Petar of Koriša – Stages of Development, Patterns*, Balcanica XXVIII, Beograd 1997, 210–235

24. С. Марјановић-Душанић, *Владарска идеологија Немањића*, Историјски Гласник 1–2, Београд 1997, 95–98 (приказ).

1998

25. *Мошти светог Саве*, Свети Сава у српској историји и традицији, САНУ, Београд 1998, 251–266 (Научни скупови, књ. LXXXIX, Председништво, књ. 8).

26. *Средњовековне пећине-испоснице у Призренском крају – претходна истраживања*, Историјски часопис XLIV, Београд 1998, 129–154.

27. *Светитељско прослављање Симеона Немање, прилог проучавању култа моштију код Срба*, Зборник радова Византолошког института 37, Београд 1998, 43–53.

28. *Пећинска лавра арханђела Михаила у Расу*, Новопазарски зборник 22, Нови Пазар 1998, 15–61 (са М. Поповић)

1999

29. *Агиазма; Аркосолиум; Гробница; Кивот; Крстионица; Мошти; Надгробне плоче; Надгробни натписи; Реликвије; Саркофаг; Сахрањивање; Стећци*, Лексикон српског средњег века, приредили С. Ћирковић, Р. Михаљчић, Београд 1999.

30. *The Cave Lavra of the Archangel Michael in Ras*, Старинар 49, Београд 1999, 103–130 (са М. Поповић).

2000

30. *The Political Role of Relics in Medieval Serbia*, Relics in the Art and Culture of the Eastern Christian World, Moscow 2000, 58–61.

31. *Мошти светог Симеона*, Трећа казивања о Светој Гори, Београд 2000, 40–59.

32. *Манастир св. Тројице Руснице – успони и разарања*, Историјски часопис XLV–XLVI, Београд 2000, 31–48.

33. *Правители – святые чудотворцы. Аспект царской идеологии в средневековой Сербии*, Христианство: прошлое, настоящее, будущее, Тбилиси 2000, 89.

34. *О настанку култа светог Симеона*, Стефан Немања – свети Симеон Мироточиви. Историја и предање, Београд 2000, 347–369. (САНУ, Научни скупови, књ. ХСIV, Одељење историјских наука, књ. 26).

35. *Култ краља Драгутина – монаха Теоктиста*, Зборник радова Византолошког института 38, Београд 2000, 309–326.

36. *Чудотворења светог Саве Српског*, Чудо у словенским културама, Нови Сад 2000, 138–156.

